

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członków i członkiń Unii
Numer (7) 20, Grudzień 2016

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Editorial

Wraz z ostatnim etapem Kongresu, również dla mnie kończy się pewien rozdział. Opuszczam Unię i udaję się za granicę by walczyć o prawa podstawowe. Jeżeli te pięć i pół roku pracy dla Unii czegoś mnie nauczyło to tego, że warto walczyć o sprawiedliwszy i bardziej socjalny świat.

Żyjemy w trudnych czasach. Dla wielu ludzi polityka ograniczania miejsc i warunków pracy, polityka oszczędzania i prywatyzowania wszystkiego co możliwe, czyli tak zwana polityka neoliberalna wiązała się z dużą niepewnością.

Słusznie lub nie, wielu ludzi na świecie boi się utracić swój stan posiadania. Dla wielu odpowiedź nie leży we wzajemnej pomocy tylko w reczetach serwowanych przez Trumpa, Farage czy Blochera zwalających winę na migrantów i innych „złych” polityków.

Jestem przekonana, że zwalanie winy na innych, zwłaszcza na najślabszych nie zadziała. Odpowiedzią musi być odwaga i świadomość, że wszyscy ponosimy odpowiedzialność za otaczający nas świat i mamy możliwość go współkształtować. Uświadommy sobie, że jako pracownicy mamy głos i jako związek zawodowy musimy być obecni w miejscu pracy – na budowie, w biurze które sprzątacie, w restauracji, w której serwujecie, gotujecie lub zmywacie, w biurze i fabryce, w których pracujecie. Nie możemy czekać aż się coś stanie tylko samemu brać się do działania. Lub jak to powiedział znany związkowiec „nie czas na żalobę, organizujmy się”.

Kochane czytelniczki i czytelnicy, organizujmy się teraz, solidaryzujmy się i walczmy razem o sprawiedliwszy i bardziej socjalny świat!

Aurora García, kierowniczka oddziału migracji Unii

Informacje w skrócie

Zatrudnieni w firmie Richemont protestują w Vallée de Joux i w Genewie

Ponad 700 pracowników branży zegarkowej protestowało 24.11.2016 r. w Vallée de Joux (VD) i w Genewie, przeciwko planowanym redukcjom zatrudnienia w zakładach Richemont, produkujących luksusowe zegarki. Ogłosili rezolucję, w której

domagają się rezygnacji ze zwolnień i wprowadzenia pracy skróconej. Grupa Richemont, do której należą luksusowe marki Vacheron Constantin i Piaget, zapowiedziała niedawno likwidację 211 miejsc pracy. Obejmą one miejsca produkcji w Vallée de Joux (VD), w

Genewie i La Côte-aux-Fées (NE). W reakcji na te zapowiedzi, załoga oraz związek zawodowy Unia wezwały do protestu.

Członkowie Unii wzywają do inwestycji w system opieki zdrowotnej i dobrych GAV

Podczas sympozjum Unii na temat opieki i pielęgnacji, które odbyło się 19.11.2016 r, w Lucernie, ponad 100 uczestników dyskutowało o aktualnej sytuacji w branży. Domagano się ogólnobowiązujących GAV oraz inwestycji kantonalnych i krajowych w system opieki zdrowotnej. Tylko w ten sposób można zrekompensować braki kadrowe oraz stres w miejscu pracy.

Budowlańcy domagają się ograniczeń pracy czasowej

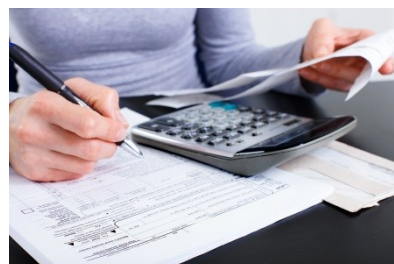
W dniu 19.11.2016 r., pracownicy budowlani z całej Szwajcarii omawiali w Bernie najpilniejsze problemy swojej branży. Przede wszystkim domagają się ograniczenia pracy czasowej pogarszającej warunki pracy. Celem ochrony firm, które zachowują się zgodnie z prawem, proponują wprowadzenie katalogu zawierającego te z nich, które przestrzegają GAV. Już rok temu budowlańcy zrzeszeni w Unii opublikowali manifest „Uczciwa budowa”, zmierzający do reformy warunków na budowie. Więcej informacji o manifestie znaleźć można na stronie:

http://www.unia.ch/fileadmin/user_upload/Kampagnen/Faires_Bauen/Manifest_Faires_Bauen.pdf

---

Umowa o automatycznej wymianie informacji (AIA) CH-UE. Wymiana informacji podatkowej wchodzi w życie

Szwajcaria i 28 państw członkowskich UE podpisało umowę AIA. Wejdzie w życie 1.1.2017 r. Umowa ta stanowi skuteczny instrument walki z transgranicznymi oszustwami podatkowymi i ważny element transparentnej i praworządnej polityki finansowej Szwajcarii. Umowa AIA pozwala urządowi podatkowemu z różnych państw na wymianę informacji o kontaktach bankowych podatników.

Wymiana pomiędzy Szwajcarią i państwami UE

Od 2017 r. można zbierać dane a od 2018 r. urzędy podatkowe w Szwajcarii będą miały dostęp do informacji o numerach kont, stanie kont i odsetkach należących do klientów mieszkających w Szwajcarii.

Jakie są konsekwencje dla podatników?

Umowa dotyczy osób posiadających konto za granicą i mieszkających w Szwajcarii. Od 2018 r. kantonalne urzędy podatkowe będą miały dużo łatwiejszy dostęp do informacji o tych składnikach majątku. Informacje o posiadanych nieruchomościach nie są objęte postanowieniami AIA. Często jednak konta bankowe są powiązane z posiadaniem

nieruchomości, poprzez które są finansowane. Z tego powodu, również informacja o posiadanych nieruchomościach będzie łatwiej dostępna dla urzędów podatkowych.

Czy ubezpieczenie socjalne zostanie poinformowane?

Wymiana informacji dotyczy urzędów podatkowych. Jednakże urzędy te mogą wymieniać się informacjami z urzędami socjalnymi w ramach procedury zwalczania oszustw.

Uwaga na obowiązek meldunkowy!

Szwajcarskie prawo podatkowe przewiduje obowiązek deklarowania również tych składników majątku i przychodów z nich, które znajdują się za granicą. Są one wliczane do podstawy opodatkowania. To czy będzie naliczony od nich podatek w Szwajcarii zależy głównie od tego czy istnieje stosowna umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania. Obowiązek deklarowania pozostaje niezależnie od tego. Informacje o umowach:

<https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/0.67.html>.

Możliwość donosu na siebie

Ze względu na AIA poleca się zadeklarować wszelkie składniki majątku za granicą. Kto tego nie zrobił ma możliwość jednorazowego auto-donusu. Dzięki temu można uniknąć grzywny. Zaległy podatek z ostatnich 10 lat trzeba będzie zapłacić.

Uwaga na ustawę wydalającą

Kto jest w Szwajcarii uzależniony od pomocy socjalnej powinien szczególnie uważać. Już samo nie zgłoszenie takich informacji może na podstawie ustawy, która weszła w życie 1.10.2016 r. prowadzić do wydalenia z kraju.

Z jakimi krajami Szwajcaria podpisała AIA?

Umowa AIA dotyczy w takim samym stopniu wszystkich krajów członkowskich. Szwajcaria prowadzi rozmowy w sprawie rozszerzenia AIA o inne państwa. Aktualna lista i więcej informacji na ten temat znaleźć można tutaj:

<https://www.sif.admin.ch/sif/de/home/themen/internationale-steuerpolitik/automatischer-informationsaustausch.html>.

Pozytywny bilans „Dialogu integracyjnego” Współpraca partnerów socjalnych przynosi owoce

TAK (trójstronna konferencja ds. aglomeracji) to platforma polityczna zrzeszająca państwo, kantony, miasta i gminy na rzecz polityki aglomeracyjnej. W roku 2012, dzięki współpracy ze związkami zawodowymi pracowników i pracodawców, powołano do życia „Dialog integracyjny”. Doksztalcanie zawodowe i językowe jest kluczowe dla integracji migrantek i migrantów.

Zaangażowane w dialog integracyjny urzędy i organizacje ustaliły wspólnie 15 celów, które mają polepszyć integrację obcokrajowców na rynku pracy. Prezydent PAK, Guy Morin uważa, że większość celów została osiągnięta. Oferta informacyjna dla pracowniczek i pracowników została znacznie ulepszona, wprowadzono liczne fachowe kursy językowe oraz projekty dla uchodźców wprowadzające ich na rynek pracy.

Projekty w licznych branżach

Należy do nich między innymi projekt „Niemiecki na budowie”, który umożliwił przeprowadzenie 250 kursów w ostatnich czterech latach. W branży sprzątającej przeprowadzono w sześciu kantonach projekty dokształcające zawodowo i językowo uchodźców. W branży hotelarskiej wprowadzono darmowe kursy językowe Fide.

Związki zawodowe a szczególnie Unia jako największa organizacja migrantów w Szwajcarii, angażują się od dłuższego czasu na różnych płaszczyznach na rzecz integracji migrantek i migrantów. Od 2008 r. przede wszystkim znacznie rozbudowaliśmy ofertę kursów językowych – tylko w tym roku odbyło się około 110 takich kursów przy udziale Unii.

Migrantki i migranci współfinansują

Dla prezydent Unii, Vanii Alleva, „Dialog integracyjny” był dlatego takim sukcesem ponieważ bezpośrednio włączył partnerów socjalnych. Na podsumowującej konferencji prasowej zwróciła uwagę na fakt, że organizowane przez partnerów socjalnych kursy były w większości finansowane z funduszu, który zasilany jest ze składek pracowników. „Nie wolno zapominać, gdy domagamy się od migrantów zaangażowania na rzecz integracji” podkreśliła Alleva.

Integracja uchodźców

Związki zawodowe, wspólnie z partnerami socjalnymi angażują się na rzecz integracji uchodźców oraz osób korzystających z czasowej ochrony. Osoby te powinny być integrowane z uwzględnieniem ich kwalifikacji i potencjału a nie być zmuszane do szybkiego podejmowania jakiegokolwiek pracy. Doceniamy, że w branży handlowej oferowane jest tzw. dokształcanie zawodowe pozwalające uchodźcom i osobom czasowo chronionym na ukończenie nauki EBA i EFZ. Tego typu dokształcanie, oferowane również w branży budowlanej, musi być współkształtowane przez partnerów socjalnych.

Osman Osmani

Pytania i Odpowiedzi

Obowiązki rodzicielskie: czy muszę pracować w ramach nadgodzin?

We wtorki pracuję tylko do południa i muszę opuścić biuro o 11: 30 żeby zdążyć na 12: 00 do przedszkola odebrać dzieci. Niedawno o godzinie 11, przyszedł mój szef i zażądał bym została jeszcze godzinę dłużej, ponieważ jest dużo pracy. Nie mogłem jednak w tak krótkim czasie zorganizować kogoś, kto odebrałby moje dzieci i im ugotował. Czy mój szef może w takiej sytuacji domagać się ode mnie nadgodzin?

Myriam Muff: Nie. I to z następującego powodu: jednym z warunków nadgodzin jest możliwość obciążenia pracownika ponad normalny wymiar pracy (art 321 c OR). Jest to ściśle powiązane z osobistą sytuacją pracownika. Nie można wymagać nadgodzin w krótkim terminie z tego powodu, że szef źle zorganizował pracę lub jeżeli w czasie wolnym ma Pani ważne osobiste sprawy do załatwienia. Musi Pani zaopiekować się dziećmi i jest to zobowiązanie rodzicielskie wynikające z przepisów prawa. Wie o tym Pani szef. Dodatkowo, poinformował Panią ze zbyt małym wyprzedzeniem. Z obu tych powodów nie można od Pani wymagać nadgodzin.

work, 3.11.2016

Ochrona przed zwolnieniem: czy mogę się na to powołać, chociaż już wszystko zostało rozliczone?

Niedawno moja szefowa zwolniła mnie i miesiąc temu ustał stosunek pracy. Ponieważ jednak była mi winna pieniądze za nadgodziny i niewykorzystany urlop, tuż po upływie okresu wypowiedzenia zawarłyśmy porozumienie. Firma zobowiązała się do wypłacenia mi 6000 franków. Porozumienie, podpisane przez obie strony, przewiduje, że „strony uznają wszelkie wzajemne roszczenia ze stosunku pracy za uregulowane”, czyli że wszystko jest czyste i załatwione. Jednak kilka dni temu dowiedziałam się, że jestem w ciąży. Mój lekarz twierdzi, że byłam już w ciąży gdy dostałam wypowiedzenie. Ponieważ wiem, że w czasie ciąży szefowa nie mogła mnie zwolnić, więc chciałabym zostać przywrócona do pracy. Czy pomimo tego porozumienia mogłabym powołać się na ochronę przed zwolnieniem?

Myriam Muff: Tak. Trybunał Federalny już jakiś czas temu orzekł, że ochrona przed zwolnieniem obowiązuje nawet wtedy gdy pracodawca nie wie o ciąży. Dlatego kobiety mogą powołać się na klauzulę ochronną nawet po upływie okresu wypowiedzenia. Podpisane przez Panią porozumienie nie ma to wpływu. Wynika to z zakazu zrzeczenia się praw uregulowanego w prawie zobowiązań (art. 341 OR). Zgodnie z nim, nie można się zrzec praw wynikających z bezwzględnie obowiązującego prawa. Dotyczy to również ochrony przed zwolnieniem w trakcie ciąży (art. 336c ust. 1 lit C, OR). Ponieważ w momencie podpisywania porozumienia nie wiedziała Pani o ciąży, szefowa nie może Pani zarzucić złej woli i nadużycia w powoływaniu się na klauzulę ochronną. Może Pani zatem dochodzić uznania nieważności wypowiedzenia z powodu ciąży.

work, 3.11.2016

Czym jest Unia?

Unia jest największym szwajcarskim związkiem zawodowym zrzeszającym około dwieście tysięcy członków i członkiń pracujących w sektorze prywatnym. Dzięki około dwustu układom zbiorowym pracy zawartym z różnymi pracodawcami reprezentujemy interesy przeszło półtora miliona osób zatrudnionych w Szwajcarii.

W Unii pracuje wielu polskich pracowników, m.in.: Adam Rogalewski w Bernie odpowiedzialny za całą Szwajcarię, Artura Bienko w Genewie oraz Barbara Blicharz w kasie dla bezrobotnych w Genewie, a także Mateusza Paulo w Zurichu.

Dlaczego warto wstąpić do Unii?

- Osoby, które pracują tam gdzie istnieje związek zawodowy zarabiają więcej. Układy zbiorowe pracy gwarantują lepsze warunki zatrudnienia.
- Członkowie Unii otrzymują dofinansowanie do kursów zawodowych i językowych.
- Członkowie Unii są wreszcie lepiej poinformowani. Prawo pracy zmienia się szybko, również jeśli chodzi o coroczne podwyżki, dlatego nasi członkowie i członkinie wiedzą ile powinni zarabiać.
- Wreszcie w roku 2013 Unia uzyskała przeszło milion franków odszkodowania dla polskich pracowników w Szwajcarii.

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
- www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Adamem Rogalewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:
www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Adam Rogalewski

komórka: 0041 79 535 74 10 email: adam.rogalewski@unia.ch lub polska@unia.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osman, A. Rogalewski | Sprachverantwortlich Adam Rogalewskij Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski